

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus XI. Gratificatio, aut derogatio pro medietate an habeat locum in
Jurepatronatus spectante ad universitatem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

Fagnan. num. 2. Ergo etiam, quando Clericus, & Laicus simul concurrunt ad aliquam Cappellaniam merè Laicalem, aut legatum pium, semper Clericus cæteris paribus utpote dignior, & major Laico est ei præferendus, *Grass. de effect. Cleric. in prælud. num. 383. ibi -- Et ideo Clerici dicuntur majores Laicis, & illis ubique præferri debent.*

- 25 Verum est, quod tam Clericus, quam Laicus sit capax Cappellanæ merè Laicalis, sed tamen cæteris paribus in consecutione ejusdem Cappellanæ est præferendus Clericus, ea ratione, quia licet Cappellania sit merè Laicalis, tamen habet aliquid Ecclesiasticitatis, & est materia Ecclesiastica, ratione cujus potius competere debet Clerico, quam Laico, *Abb. in cap. Joannes de testam. num. 7., Rot. in Monasterien. Vicarie 12. Martii 1706. S. Eo autem coram R.P.D. Omana.*

ARGUMENTUM.

Gratificatio, aut derogatio pro medietate an habeat locum in Jurepatronus spectante ad Universitatem?

SUMMARIUM.

- 1 Gratificatio in paritate vocum competit non solum Ordinariis, sed etiam Summo Pontifici: Et quomodo iste eam exerceat? Vide ibi, & num. 24. & 25.
  - 2 Derogatio medietatis vocum resolvitur in simplicem gratificationem.
  - 3 Inter plures gratificatos à Papa scilicet, & ab Ordinario, si legitime non constet de prioritate gratificationis, in dubio præfertur gratificatus à Papa, & num. 26. Fortius si constet de paritate gratificationis Papæ, & num. 4. & 9. & 27.
  - 5 Scissa Universitate Patrona tam in primo, quam in secundo scrutinio in duas partes æquales, an Papa possit gratificare quem vult, & num. 10.
  - 6 In Jurepatronatus spectante ad Universitatem, seu ad plures uti universos, ac etiam ad unicum Patronum, locum non habet gratificatio, seu derogatio pro medietate, & num. 12. Et quare? Vide num. 7.
  - 8 Major, & sanior pars Eligentium coalescit non solum ex numero, sed etiam ex meritis Electorum, & dignitate Eligentium.
- 10 Gloss. in cap. Ecclesia vestra il secondo de elect. an locum habeat in nominationibus, & presentationibus?
  - 11 Communitas Patrona durante termino potest devenire non solum ad unum, sed ad plura scrutinia.
  - 13 Enumerantur requisita necessaria ad validitatem gratiæ derogationis pro medietate, & num. 15. 16. 17. & 18.
  - 14 Gratia derogatoria pro medietate est subreptitia, etiamsi impetrans per ignorantiam, & simplicitatem non expressisset Summo Pontifici existentiam alterius Compresentati, & illius qualitates.
  - 19 Gratia derogatoria pro medietate juxta praxim Cancellaria, & Dataria sustinetur, etiamsi de tempore gratiæ non adsit revera presentatio, dummodo sequatur intra terminum juris. & quare? Vide ibi, & num. 42.
  - 20 Consensus Episcopi, aut Capituli non retrotrahitur ad diem gratiæ factæ à Papa de Beneficio sub conditione ejusdem consensus, si medio tempore alius obtineat gratiam absolutam ejusdem Beneficii.
  - 21 Presentatio intermedia facta ab altera medietate Patronorum favore alterius impedire non potest retrotractionem presentationis factæ à medietate Patronorum favore impetrantis ad diem gratiæ derogatoriæ. Et quare? Vide ibi.
  - 22 Amplia, etiamsi presentatio intermedia esset de persona consanguinea Fundatoris, aut Patroni, vel de persona idoniori. Intellige ut ibi.
  - 23 Gratia derogatoria pro medietate non est conditionalis, sed absoluta, & perfecta.
  - 28 Gratificatio facta ab Ordinario est suspecta de antidata, & ad hoc ut dicatur anterior respectu gratificationis factæ à Papa, quomodo constare debeat?
  - 29 Suspicio antidata in gratificatione facta ab Ordinario, ex quibus resultare dicitur? & num. 30. 31. & 32.
  - 33 Sacerdos in paritate vocum est præferendus simplici Clerico.
  - 34 Approbatus ad confessiones audiendas, & qui aliàs exercuit Curam Animarum in paritate vocum est gratificandus in consecutione Parochialis.
  - 35 Litera Apostolica in omnibus justificata sunt exequenda.
  - 36 In Jurepatronatus hereditario presentatio fieri debet in stirpes, & non in capita.

Par. II.

Bb

Jus-

- 37 Juspatronatus transit in heredem universaliter institutum.
- 38 Descendentia à Patrono probatur ex sententia Ordinarii.
- 39 Presentatus si obtineat derogationem medietatis vocum, adeo dicitur obfirmata, ejus presentatio, ut ab ea subinde variando resilire non liceat Patrono, qui eum presentavit.
- 40 Presentatio non exhibita coram habente instituire, non dicitur perfecta.
- 41 Ad justificandam gratiam derogatoriam medietatis vocum non requiritur formalis presentatio coram Ordinario, sed sufficit solus consensus Patroni, siue iste desumatur à mandato procura, siue aliter.
- 43 Major pars vocum absorbet minorem.
- 44 Non omnis levitas animi, seu mentis est sufficiens reddendi Patronum inhabilem ad presentandum.
- 45 Fatuitas, ut probare dicatur ex testibus quid requiritur, & ex quibus excludatur? Vide num. 46.

CASUS XI.

- 1 Certum, atque indubitatum est, gratificationem in paritate vocum non solum competere Episcopis, & Ordinariis locorum in partem sollicitudinis, & non in plenitudinem potestatis à Summo Pontifice vocatis, sed etiam spectare ad ipsum Summum Pontificem, qui est Episcopus Episcoporum, & Dispensator legitimus omnium Beneficiorum universalis Ecclesie, quam gratificationem idem Summus Pontifex exercere solet per viam gratiæ pro Presentato cum derogatione medietatis vocum Patronalium.
- 2 pro ea vice, & hujusmodi derogatio dicitur gratificatio, seu resolvitur in simplicem gratificationem, juxta *Amayden. de styl. Datar. lib. 1. cap. 15. §. 15. num. 4. Rota in Majoricen. Beneficii 6. Decembris 1709. coram R.P.D. Ansaldo impress. Par. I. Can. V. Cas. VII. num. 24. S. Eoque indubitantius, & in Romana Cappellania Sancti Nicolai 8. Junii 1709. coram R.P.D. Ansaldo superius impress. Canon. I. & II. Cas. VII. num. 27., & in Novarien. Parochialis 11. Aprilis 1712. S. Rationabiles coram eodem inferius legen., & in Osnaburgen. Canoniciatus 10. Decembris 1714. S. Duplici coram R.P.D. Crispo.*
- Accidit easus, quod vacato Beneficio

simplici, & non Sacerdotali de Jurepatronatus Universitatis, aut Communitatis, aut Collegii, aut Capituli, & vocatis omnibus de Communitate, juxta requisitum necessarium ad validitatem actus presentationis spectantis ad Communitatem, de quo dixi superius *Par. I. Can. V. Cas. VIII. n. 1.* ac eis coadunatis in loco consueto, ipsa Communitas scissa fuit in duas partes æquales, nimirum una medietas presentavit Titium Clericum, & alia presentavit Cajum Sacerdotem, iterato autem scrutinio in easdem æquales partes iterum divisa fuit eadem Communitas. Hinc durante adhuc quadrimestre, Cajus, omisso medio proprii Episcopi, convolvavit ad Papam tamquam ad fontem, & universalem Dispensatorem Beneficiorum, & ab eo die prima Januarii ex. gr. sub narrativa, quod esset presentatus à medietate Patronorum obtinuit gratificationem, seu gratia pro presentato cum derogatione alterius medietatis vocum. E contra Titius eadem primæ die ejusdem mensis Januarii obtinuit gratificationem ab Ordinario. Quæritur quis ex his gratificatis institui, & obtinere debeat præfatum Beneficium?

- 3 Pronunciandum videtur, quod inter hos gratificatos obtinere debeat hujusmodi Beneficium gratificatum à Papa, ipseque sit præferendus gratificato ab Ordinario; Clara namque est dispositio *Text. in cap. si à sede de præben. in 6.*, ubi Bonifacius VIII. inter plures provisos à Papa, & ab aliquo inferiore eadem die, si legitime non constet de prioritare Provisi ab Ordinario, nimirum in forma publici Instrumenti cum testibus, & aliis solemnitatibus, propter excellentiam Providentis decrevit prælationem Provisi à Papa, ibi -- *Si à Sede Apostolica, vel Legato ipsius uni, & ab Ordinario alteri eodem die idem Beneficium conferatur, nec appareat, qua collatio fuerit primo facta, erit potior conditio Possidentis; si verò neuter possideat is, cui sedes ipsa contulit, vel Legatus (propter Conferentis ampliorem prærogativam) erit alteri præferendus -- ibique Monac. num. 2. Passerin. num. 7. Lotter. de re benefic. lib. 2. q. 23. num. 7. Menoch. de arbitr. judic. lib. 2. cent. 1. cas. 48. num. 15. Barbof. de offic. & potest. Episcop. alleg. 56. num. 14. par. 3. Gonzal. super*

per reg. 8. Cancell. S. 3. proœm. nu. 50. Rot. decis. 419. num. 8. coram Bichio.

4 Quod nullam admitteret difficultatem si gratificatio Papæ præcessisset non solum per dies, sed per horam, gratificationem Ordinarii, ea ratione, quia per hanc simplicem antecedentem appositionem manus Summi Pontificis, alii inferiores Collatores ob reverentiam debitam Supremo Capiti Ecclesiæ se abstinere debent à collatione, & gratificatione, immo censetur eis fuisse ablata facultas conferendi, & gratificandi pro ea vice, ad *Text. in Extravog. ad Romani de præben. & dignit. Cass. dor. decis. 14. num. 2. & decis. 20. num. 1. Menoch. de arbitr. ubi supra d. cas. 48. n. 1. Gonzal. super regul. 8. gloss. 52. num. 23. Card. de Luc. de jurepatr. disc. 42. num. 2. Rot. decis. 2231. num. 11. coram Coccin. & in Trevisen. Parochialis 26. Junii 1715. S. Quoniam coram R. P. D. Lancetta, & 10. Februar. 1716. S. Ipsaque coram R. P. D. Foscaro.*

5 Non officit si dicatur, quod scissa Universitate Patrona in duas partes æquales, Præsentatio, seu Electio, cum non sit conclusa, locum non habeat gratificatio, seu derogatio pro medietate. Hoc namque procedere videtur, quando Universitas Patrona solum in primo scrutinio fuisset scissa in æquales voces, secus quando iterato scrutinio, prout in casu præfenti, iterum illi de Communitate essent divisi in æqualia vota; Tunc enim etiam non elapso termino, Summus Pontifex gratificare potest, quem vult ex illis juxta *Gloss. in cap. Ecclesia vestra il secondo de elect. verb. non consenserit in fine ibi -- Si iterum taliter eligant, tunc priventur jure eligendi Superior (Papa scilicet) tamen potest facere gratiam, cui vult -- ibique Abb. num. 13. Tiraquell. de jur. Primog. quest. 17. opin. 2. num. 7. & opin. 6. n. 10. Lotter. de re benefic. lib. 3. quest. 17. n. 193. Rot. decis. 26. num. 37. coram Cerr. Aden. ad Buratt. decis. 809. num. 13.*

6 Verum his non obstantibus censeo in hoc casu neminem ex dictis gratificationis institui, & obtinere debere præfatum beneficium. Nullæ namque sunt tam gratificatio obtenta per Titium ab Ordinario, quam gratificatio, seu gratia Apostolica pro præsentato cum derogatione alterius medietatis obtentæ per

Pars II.

Cajum à Papa; Cum non sit dabilis, nec practicabilis gratificatio, aut derogatio pro medietate in jurepatronatus spectante ad Universitatem, seu ad plures uti universos *Rota in Firmana Beneficii 12. Maji 1595. apud Garz. de Benefic. par. 10. cap. 3. de devolut. num. 13. Piton. de discept. Eccles. 4. num. 44.*

7 Ratio autem desumitur ex eo, quia gratificatio, aut gratia pro Præsentato cum derogatione alterius medietatis ad sui validitatem necessariò requirit actum perfectæ præsentationis, & qui petit gratificari in paritate vocum, aut gratiam derogatoriam medietatis vocum assumit pro fundamento suæ intentionis actum perfectæ præsentationis, eodem modo, quo confirmatio necessariò præsupponit actum Electionis, & qui petit confirmari, habet pro fundamento actum perfectum Electionis, ut expressè testatur *Lotter. de re benefic. lib. 3. quest. 17. num. 167. & seqq. Rota in Majoricen. beneficii 6. Decembris 1709. coram R. P. D. Ansaldo impress. par. 1. Can. V. Caf. VII. num. 12.* Scissa autem Universitate Patrona in paria vota, itaut una medietas eorum de Universitate præsentet unum, & alia medietas alium, non datur actus perfectæ præsentationis, nec dicitur conclusa ulla præsentatio, cum virtus Universitatis Patronæ non reperitur in minori, nec in æquali, sed in majori parte eorum de Universitate *Imol. in cap. Ecclesia vestra il secondo de elect. num. 11. Boer. decis. 2. n. 32. Lotter. de re benefic. lib. 3. quest. 17. n. 170. Gratian. discept. for. 933. num. 1. Rota decis. 148. la seconda num. 10. post Vivianum de jurepatr. & in dicta Majoricen. Beneficii impress. ubi supra n. 13. & dixi dicta par. 1. Can. V. Caf. VII. num. 8.*; Adeoque scissa Universitate Patrona in duas partes æquales non est dabilis, nec practicabilis gratificatio, aut derogatio pro medietate; Super actu enim non præexistente, nec in re, nec in spe difficilè cadit gratificatio, aut derogatio; *Rota decis. 181. num. 21. par. 19. recent. & in dicta Majoricen. Beneficii impress. ubi supra num. 12.*

8 Dicitur autem non potest, quod licet præfata Universitas Patrona sit scissa in paria vota, tamen in hoc casu Præsentatio sit conclusa favore Caji; ipse enim Cajus cum sit Sacerdos excedit in meritis Ti-

tium simplicem Clericum, adeòque dicitur habere consensum majoris, & sanioris partis, cum majoritas, & sanioritas non coalescat solum ex numero, sed etiam ex meritis Electorum, & Dignitate Eligentium, cum quibus in paritate numeri efficitur major, & sanior Pars ad *Text. in cap. si forte dist. 63. gloss. in cap. in Genesi verb. ad zelum de elect. Rota decis. 26. num. 33. coram Cerro*. Hoc namque procederet quando beneficium, de quo agitur, ex lege foundationis esset actu Sacerdotale, tunc enim cum Pars illa, quæ præsentavit simplicem Clericum, præsentaverit inhabilem, totum ejus jus consolidatum fuit in altera parte, quæ præsentavit Sacerdotem dummodò tamen perstiterit per totum quadrimestre in præsentatione inhabilis, ut firmavi *par. 1. Can. V. Cas. VII. num. 11., & superius Can. 3. num. 10.*; Secus in casu præsentati ubi Beneficium non est actu Sacerdotale, sed ad illud validè præsentari potest Clericus æquè, aut Sacerdos.

9 Hinc ea, quæ superius in contrarium afferebantur, nullatenus adversantur, quoniam militant in jure patronatus competente pluribus uti singulis, qui discordantes inter se in præsentando si se dividerint in duas partes æquales, & præsentatus à medietate eorum obtinuerit à Papa gratificationem, seu derogationem alterius medietatis, & alius compræsentatus obtinuerit gratificationem ab Ordinario; Gratificatus à Papa præferendus est, non solum quando expressè constat de antidata hujusmodi gratificationis, sed etiam quando sumus in dubio juxta auctoritates ibi relatas, quibus addo in terminis *Rota in Novarien. Parochialis 11. Aprilis 1712. §. Siquidem, & §. Adhuc coram R. P. D. Anfaldo inferius legen. n. 24.* Non verò procedunt in jure patronatus competente pluribus uti universis, seu alicui Universitati, seu Communitati, quia ista scissa in æqualia vota, nulla dicitur adesse nominatio, aut præsentatio, ex auctoritatibus superius relatis §. Ratio.

10 Nec obstat *Glossa in cap. Ecclesia vestra il secundo de elect.*, ubi asseritur, quòd scissis Electoribus in duas partes æquales in primo scrutinio, si deveniant ad aliud scrutinium, & iterum se scindant in æqualia vota, possit Pontifex gratiam facere,

cui vult. *Glossa* namque hæc una cum auctoritatibus relatis superius §. Non officit fortasse procedere potest in eis electionibus, in quibus locum habet *cap. quia propter de elect.*; Secus in nominationibus, & præsentationibus ad beneficia simplicia, Canonicatus, aut Dignitates, ubi servanda non est forma præfati *cap. quia propter*. Ratio est, quia in hujusmodi nominationibus, & præsentationibus explendis fuit concessum Patronis tempus quatuor, aut sex mensium, ut dicam infra *Par. III. Can. unic.* Unde Communitas Patrona, sive Laica, sive Ecclesiastica durante hoc termino non solum potest devenire ad unum, sed ad plura scrutinia, etsi semper discordaverit, & se dividerit in æquales partes, durante adhuc termino juris, Papa non potest conferre beneficium, nec jure devoluto, quia durat adhuc terminus, nec per viam gratificationis, seu gratiæ pro præsentato cum derogatione alterius medietatis, quia nulla adest præsentatio, ut bene docet *Rota in Albaracien. Canonicatus 10. Maji 1700. §. Auctoritates vero coram R. P. D. Molines Decano impress. apud Piton. discept. Eccles. 4. num. 125. & tradit idemmet Piton. ibidem num. 36. & seqq.*

12 Igitur gratificatio, quæ exercetur per Summum Pontificem in paritate vocum per viam Gratia pro Præsentato cum derogatione alterius medietatis, locum non habet in Jure patronatus competente Universitati, aut pluribus Patronis uti universis, nec unico Patrono Laico, qui præsentet plures accumulativè, cum hujus vox sit unica, & indivisibilis, sed solum locum habet in Jure patronatus competente pluribus Patronis uti singulis, qui sint discordes in præsentando, & sint divisi in æqualia vota. *Vivian. de jurepat. par. 3. lib. 14. cap. 2. num. 20. Piton. discept. Eccles. 4. num. 45., & seq. Rota in dicta Firmana Beneficii apud Garz. de Benefic. dicta par. 10. cap. 3. de devolut. n. 13., & in Augustana Canonicatus 21. Januarii 1715. §. Non obstat in fine coram R. P. D. Falconerio.*

13 Cæterum ad validitatem hujusmodi gratificationis, seu gratiæ derogatoriæ pro medietate plura requiruntur. Requiritur enim primò, quòd ille qui petit gratificari, seu gratiam derogatoriam pro me-

medietate à Summo Pontifice, si adsit de tempore impetrationis, alius compræsentatus ab alia medietate Patronorum, aut hæc dederit mandatum procuræ ad præsentandum certam qualificatam personam e.g. Consanguineum Fundatoris debet exprimere in supplicatione eidem Summo Pontifici non solum existentiam ejusdem Compræsentati, & præfati mandati, sed etiam omnes hujus qualitates, nimirum si Compræsentatus sit consanguineus Fundatoris, aut Patroni, aut sit Compatronus, aut Originarius, aut Sacerdos &c. debet supplicans hæc omnia, & similia exprimere, aliàs gratificatio, seu gratia derogationis pro medietate esset nulla, & subreptitia, quia Summus Pontifex, si scivisset concurrere alium Compræsentatum, & in eo adesse illas qualitates, aut unitim, aut divisim, gratiam derogationis, aut non concessisset, aut difficiliter *Ros. de execut. lit. Apostolic. par. 1. cap. 5. num. 130. in fine Piton. dicta discept. Eccles. 4. num. 29. in fine, & discept. Eccles. 22. num. 38. Rota in Alatrina juris patronatus 15. Junii 1705. §. Et hinc coram Eminentissimo Scotto superius impress. Cas. VIII. num. 19.*

14 Immo gratia hæc derogatoria pro medietate esset nulla, & subreptitia, etiam si supplicans, & impetrans, per ignorantiam, & simplicitatem non expressisset Summo Pontifici existentiam alterius compræsentati, & illius qualitates; Ratio est quia in considerata validitate gratiæ non advertitur ad culpam impetrantis, sed potius ad intentionem concedentis. Si autem Papa scivisset adesse alium Compræsentatum, & in eo concurrere præfatas qualitates, gratiam derogatoriam pro medietate non de facili concessisset, ut optimè docet *Abb. in cap. constitutus de rescript. num. 1. & in cap. ad audientiam eodem tit. num. 1. Calderin. conf. 14. de rescript. num. 3. ibi -- Non obstat etiam, quod impetrans illa ignoraverit verisimiliter, cum in impetratione non excuset ignorantiam impetrantis tacentis quod est exprimendum, etiam si illud esset de facto alterius, & hoc est propter intentionem concedentis --* *Rocch. de jurepat. verb. honorificum qu. 22. num. 52. Lambertin. eodem tract. lib. 2. par. 2. quest. 8. art. 22. num. 2. Vivian. eodem tract. lib. 14. cap. 1. num. 119.*

- 15 Requiritur secundo, quòd cum in gratia Apostolica derogationis medietatis vocum, aut in ejus literis soleat apponi clausula -- *constitudo de jure patronatus ex fundatione, vel dotatione* -- impetrans prædictam gratiam debet verificare existentiam, & pertinentiam juris patronatus pro medietate ad illos, qui eum præsentarunt. Quæ existentia, & pertinentia juris patronatus ultra probationes, de quibus dicam in Deo dante *Par. V. resultare etiam potest ex confessione alterius Compræsentati emissa coram Ordinario in impetrando ab eo gratificationem* *Rot. decis. 110. num. 2. & seq. post Vivian. de jurepat. & decis. 239. num. 1. par. 6. rec.*
- 16 Requiritur tertio, quòd de tempore impetrationis gratiæ non sit alteri jus quæsitum certum, & validum e.g., quòd præsentatus ab altera medietate Patronorum non sit prius institutus ab Ordinario, aut ex lege fundationis non sit instituendus. Etenim si antecedenter ad gratiam pro præsentato, præsentatus ab altera medietate Patronorum esset institutus ab Ordinario perfectè, aut imperfectè, scilicet non capta possessione ante obrentam ab alio gratiam Apostolicam, aut esset instituendus, eo quia esset vocatus à Fundatore ad dictum beneficium, aut haberet majores qualitates, & res esset deducta in judicium, & se opponeret gratiæ Apostolicæ derogationis, hæc esset nulla, & nullius momenti, quia cum in eadem gratia apponi soleat clausula -- *dummodo tempore data presentium alteri non sit jus quæsitum* -- hæc clausula præservat jus certum, & validum, sive in re, sive ad rem ex anteriori provisione, aut ex lege fundationis quæsitum, nè gratia dicatur concessa in alterius præjudicium *Ros. de execut. litter. Apostolic. par. 1. in addit. ad cap. 5. n. 32. & seqq. & n. 40. Gratian. discept. 780. n. 17. Rot. dec. 48. n. 17. Ad den. ad Buratt. dec. 651. n. 12. & seqq., & dec. 396. n. 36., & seqq. & 489. num. 14. & seqq. coram Bich. & decis. 331. num. 14. par. 15. recent. & dec. 543. num. 3. & seq. par. 18. recent., & dec. 719. n. 6. & seq. coram Manzaned., & dec. 372. n. 7. par. 17. recent., & in Salernitana juris patronatus 11. Martii 1715. §. Pontificia cor. R.P.D. Falconerio.*
- 17 Requiritur quarto, quòd si ex lege fundatio.

dationis approbata à Sede Apostolica, aut ex privilegio Apostolico sancitum fuerit non posse derogari Juripatronatus nec in toto, nec pro medietate, debeat impetrans gratiam derogationis hoc exprimere Summo Pontifici, aliàs gratia esset nulla, & subreptitia *Card. de Luca de jurepat. disc. 74. num. 1. & seq. Rota decis. 4. num. 7. par. 2. & decis. 372. num. 4. par. 17. recent., & decis. 307. num. 4. lib. 3. coram Puteo.*

18 Requiritur quintò, quòd impetrans gratiam pro præsentato cum derogatione medietatis vocum verificet se habere præsentationem, seu se esse præsentatum à medietate Patronorum existentium in possessione præsentandi, aut immediatè descendantium ab eis, qui existunt in possessione præsentandi, cum hujusmodi possessio Antecessorum transeat in successores quoad jus præsentandi, & obtinendi institutionem præsentati, *Rota in Nolana Beneficii 23. Februar. 1714. §. Respectu coram R.P.D. Crispo, & in Salernitana jurispatronatus 11. Martii 1715. §. Verùm coram R.P.D. Falconerio, & 13. Januarii 1716. coram R.P.D. Crispo, & dicam infra Canon. XXVI.* Voces enim eorum, quæ prætendunt se esse veros Patronos, sed non existunt in quasi possessione præsentandi, computari non valent ad effectum verificandi præsentationem medietatis Patronorum, cum ad hunc effectum non attenditur quis sit verus Patronus, sed ultimus status, seu quis sit Possessor Juris præsentandi, dum Papa intellexit de medietate eorum Patronorum, qui sunt in hujusmodi quasi possessione, aliàs si impetrans ad complendam medietatem vocum vellet computare voces eorum, qui non existunt in quasi possessione præsentandi, ejus gratia non diceretur justificata, nisi constaret clarè, & manifestè per publica Instrumenta etiam non existentes in quasi possessione præsentandi, qui eos præsentarunt esse veros Patronos, quia tunc possessorium absorberetur à petitorio, *Lotter. de re benefic. lib. 2. q. 8. num. 106. Rosa de execut. liter. Apostolic. par. 1. in addit. ad cap. 5. num. 47. & seq. Rot. decis. 396. num. 6. & seqq. & num. 20. & decis. 419. num. 5. & decis. 420. num. 5. coram Bich. & dec. 296. num. 4. coram Celso, & in Aprutina Paro-*

chialis 15. Januarii 1703. §. Sicuti coram Eminentiss. Priolo, & in Mediolanen. Beneficii 1. Aprilis 1707. §. Tantaque coram R.P.D. Ansaldo.

Sed non requiritur, quòd verificet se esse præsentatum à medietate Patronorum de tempore impetrationis gratiæ; sufficit enim, quòd hæc verificet de tempore executionis per superventas præsentationes intrà legitimum tempus, dum gratia derogationis medietatis, juxta praxim Cancellariæ, & Datariæ sustinetur, quamvis tempore gratiæ non adsit revera præsentatio, dummodo sequatur intrà legitima tempora. Ratio est, quia subsequens præsentatio retrahitur, ac si diem datæ precessisset, maximè si datam provisionis Apostolicæ præcesserit mandatum Patroni ad præsentandum, cum illud demonstrat præcedentem consensum Patroni, & operatur habilitatem in potentia termini, ad quem fit retrotractio, *Cassador. decis. 2. num. 8. & decis. 3. n. 3. de renunc. Ros. de execut. liter. Apost. par. 1. cap. 5. n. 133. Card. de Luc. disc. 42. num. 4. & disc. 71. num. 17. de jurepat. & disc. 73. num. 45. de Benefic. Rota dec. 1165. nu. 11. coram Seraphin. & decis. 239. n. 16. par. 16. rec. & decis. 276. num. 5. apud Dunozett. & decis. 396. num. 14. & seqq. & decis. 419. num. 1. & seqq. tom. 2. coram Bichio, & decis. 265. num. 19. & 38. coram Duran. & decis. 28. num. 4. coram Cavalier. & in Lauretana jurispatronatus 15. Decembris 1716. §. Prout etiam coram R.P.D. Crispo inferius legen. num. 35.*

Quid autem sentiendum, si de tempore intermedio intercesserit præsentatio alterius medietatis Patronorum favore tertii, & etiam hujus institutio ex. gr. si quis prima die Januarii obtineat gratiam pro præsentato cum derogatione alterius medietatis Patronorum, & ultima die ejusdem mensis Januarii obtineat præsentationem medietatis Patronorum, & hoc tempore intermedio altera medietas Patronorum præsentet filium, & iste obtineat etiam institutionem ab Ordinario, an præsentatio Impetrantis gratiam Apostolicam derogatoriam in hoc casu retrahatur possit ad diem gratiæ?

Videtur dicendum, præsentationem hanc Impetrantis non posse retraheri ad diem gratiæ, sed præsentationem inter-

intermediam tertiam factam ab altera medietate Patronorum, & hujus institutionem impedire hujusmodi retrotractionem, adeoque in hoc casu gratiam derogatoriam esse nullam, & subrepticam: si enim Papa scivisset presentationem alterius medietatis Patronorum favore tertii, & hujus institutionem præcessisse presentationem Impetrantis, huic gratiam non concessisset, aut difficilius. Sic si quis obtineat prima Januarii ex. gr. gratiam Apostolicam provisionis Beneficii à Papa in aliqua Ecclesia Cathedrali, dummodo accedat consensus Episcopi, aut Capituli, & ultima Januarii obtineat consensum Episcopi, aut Capituli, & hoc medio tempore alius obtineat gratiam Apostolicam ejusdem Beneficii pure, & simpliciter, consensus Episcopi, aut Capituli retrahi non potest ad diem primæ gratiæ, & secundus provifus præfertur primò, juxta *Text. express. in cap. si pro te de rescript. in 6. ibique gloss. Archidiacon. num. 1. Passerin. num. 3.* Ita pariter succedente presentatione, aut institutione intermedia alterius inter gratiam pro presentato obtentam ab Impetrante, & hujus presentationem, hæc retrahi non potest ad diem gratiæ, dum retrotractio fieri non potest in præjudicium juris ab altero medio tempore quæsti, ut docet *Card. Zabarell. in Clement. unic. de concess. præben. num. 22. circa fin. ibi -- quamvis enim de sui natura, conditio trabatur retro, tamen trahitur retro sine præjudicio alterius, qui ante purificationem consecutus erat jus pure -- Lotter. de re benefico. lib. 3. q. 18. n. 62. Rota decis. 265. n. 42. coram Duran.*

21 His non obstantibus censo in hoc casu presentationem factam à medietate Patronorum favore Impetrantis retrahi ad diem gratiæ derogatoriæ, nec presentationem intermediam, seu medio tempore factam ab altera medietate Patronorum favore alterius, aut hujus institutionem impedire posse hujusmodi retrotractionem, ut his terminis tueretur *Rota decis. 239. num. 19. & seqq. par. 16. recen.* Ratio est, quia Papa concedendo alicui gratiam Apostolicam pro presentato cum derogatione medietatis vocum, reducit consensus per plures Patronos præstandos ad solam illam medietatem Patrono-

rum, qui præsentant ipsum Impetrantem, & abdicat pro ea vice jus præsentandi ab alia medietate Patronorum, quæ eundem Impetrantem non præsentat, itaut Impetrans præsentatus à medietate Patronorum, perinde se habet, ac si fuisset præsentatus ab omnibus Patronis; Unde illa medietas Patronorum, qui medio tempore præsentarunt alium præter Impetrantem, non poterat illum validè præsentare, adeoque hujus præsentatio intermedia, ac etiam subsequuta institutio utpote nulla est impotens impedire retrotractionem presentationis alterius medietatis favore Impetrantis ad diem gratiæ. *Ros. de execut. liter. Apostolic. par. 1. cap. 5. num. 133. & in addit. ad d. cap. 5. num. 47. Tondut. quæst. benef. par. 2. cap. 4. §. 9. num. 37. Rota in Aprutina Parochialis 15. Januarii 1703. S. Sicuti coram Eminentiss. Priolo, & in dicta Lauretana juris patronatus 11. Decembris 1716. S. Quæsanè coram R. P. D. Crispo.*

22 Ob quam rationem censeo etiam contra meum Præceptorem (quæ credo tueri contrarium in suis Allegationibus de *Controv. Patron.*) hoc procedere non solum quando præsentatio intermedia est de persona omnino extranea, sed etiam quando est de persona consanguinea Fundatoris, aut Patroni, vel idoniori, dummodo hæc præsentatio processerit ex libertate, seu ex libera voluntate alterius medietatis Patronorum, qui potius voluerunt præsentare consanguineum Fundatoris, aut aliam personam idoniorum, quàm extraneum Impetrantem, dum ex defectu potestatis præsentandi in dicta medietate alium præter Impetrantem ab eis per gratiam derogatoriam abdicatæ, non poterant alium etiam consanguineum præsentare, secus si præsentatio consanguinei, aut alterius idonioris processerit ex necessitate, seu si adfit lex foundationis præsentandi consanguineum, aut idoniorum, & consanguineus, aut alius idonior se opponat, tunc enim præsentatio hæc intermedia consanguinei, aut idonioris proveniens ex necessitate, seu ex lege foundationis facta tempore intermedio ab altera medietate Patronorum impedit retrotractionem presentationis Impetrantis extranei factam ab una medietate Patronorum

rum ad diem gratiæ derogatoriæ, immo reddit gratiam derogatoriam obtentam ab extraneo omnino nullam, & subreptivam ob jus antecedenter quæsitum à consanguineis ex lege foundationis; quia si Papa scivisset adesse legem foundationis præsentandi consanguineum, aut idonei extraneo gratiam derogatoriam, aut minus idoneo non concessisset, aut difficilius, cum non soleat Papa derogare Juripatronatus passivo, & gratiam facere in præjudicium aliorum, sed unicuique jus suum integrum tamquam Princeps optimus ex suo rescripto conservari vult *Lotter. de re benefic. lib. 3. q. 8. num. 8. Ros. de execut. liter. Apostolic. par. 1. cap. 6. num. 334. Rot. decis. 334. num. 5. coram Seraphin. & decis. 614. num. 7. & seq. coram Bichio.*

Ea verò, quæ superius objiciebantur, non obstant, procedunt enim in gratiam merè conditionali, cujus effectus suspenditur usque in eventum conditionis, et si pendente conditione alius obtineat gratiam puram, & postea conditio evanuerit, secundus præfertur, quia primus non censetur impetrasse gratiam, nisi conditione adveniente, juxta *gloss. in d. cap. si pro te verb. si de rescript. in 6. secus in* 23 gratia absoluta, & perfecta, qualis est gratia pro præsentato cum derogatione medietatis vocum, ad quam præsentatio medietatis Patronorum postmodum præstanda favore Impetrantis, utpote respiciens executionem ejusdem gratiæ completæ, & perfectæ, est necessariò transferenda, & retrorahenda, ut respondit *Rota in dicta decis. 239. num. 21. par. 16. recent.*

R. P. D. A N S A L D O.

Novarien. Parochialis.

Luna 11. Aprilis 1712.

24 **D**ata paritate suffragiorum, seu vocum patronalium jura nostra tribuunt locorum Ordinariis potestatem eligendi alterum ex præsentatis à legitimis Patronis, sicuti rectius in Domino putaverint expedire, ad literam *Textus in cap. cum autem, ubi Gloss. in verbo judicio Episcopi 20. de jurepatr. & Rot. in decis. 85. num. 9. inter hæctenus in Urbe impressas coram Me.*

25 Rationalis autem consuetudo, & præcellentia Sanctæ Sedis sibi vindicavit, quòd etiam in hoc casu, quodammodò omisso medio, recurrant Præsentati ad gratiarum Fontem, seu Summum Pontificem Ordinarium Ordinariorum, qui indubitanter valet, & benignè solet idipsum explere per viam Literarum Apostolicarum, quas nuncupant -- *pro præsentato* -- cum derogatione pro illa vice medietatis prædictarum vocum patronalium, ut pariter quotidie practicum videmus, & in suis casibus disceptatum, & signanter in *Lauden. Canonicatus 3. Martii 1697. coram Eminentissimo de la Tremoille impress. in Mantiss. ad Cardinalem de Luca de jurepatr. decis. 15. num. 17.*, cum aliis abunde relatis in *Bononien. Beneficiorum de Castello super executione literarum Apostolicarum* edita pendente extensione hujus decisionis, nempe 2. *Maji currentis anni 1712. in fine coram R. P. D. meo Crispo.*

Præterens igitur primam obtinuisse gratificationem à suo Diocæsano Joannes Marcellus reportavit quoque Sententiam sibi favorabilem ab illius Vicario, qui eundem Joannem Marcellum demandavit institui; Sed ad eandem Sanctam Sedem provocante in contrarium Michaeli Angelo fratre prædicta Pontificia concessione gratiæ derogatoriæ medietatis, Signatura Justitiæ non dubitavit incontinenti rescribere -- *ad Rotam de appellatione, circumscripta possessione, & apposto Oeconomo*: quare ad Me per opportunam delegationem devoluto negotio, oraculum quidem recepi propitium Michaeli Angelo, sed latens sub cortice, & velamine rescripti -- *Ad D. Ponentem.*

Motivum ita rescribendi fuit, quia licet Michael Angelus de cætero præsumi posset undique aptus ad subeundam Curam Animarum Beneficii Parochialis, de quo agebatur, veluti aliàs ad eandem Curam administrandam à proprio Ordinario compertus, & declaratus idoneus; nihilominus quia noviter in concerto minime fuerat ab eodem immediato Pastore dispunctus, & (ut par erat) approbatus, secundum ea, quæ præcipit etiam in Beneficiis præsentationi Patronorum obnoxiiis, *Sacra Synodus Tridentina sess. 7. de Reform. cap. 13. Barbof. in eod. cap. n. 13.*

Hinc

Hinc Tribunal, antequam panderet prænominatum oraculum, satius duxit de hujusmodi idoneitate, & experimento certificari, Mihique propterea tamquam Ponenti sedulo injunxit, ut mediante Cedula assueta prædictum Michaellem Angelum remittere discussioni, & approbationi Examinatorum Synodaliæ Almæ Urbis, idque deindè adimplens opportunè ad normam styli, usque ab antiquo salubriter per Sacrum Auditorium in judiciali consuetudine super hisce Parochialibus seruari consueti, quemadmodum elucescit in *decisione* 538. num. 1. & 4. coram Gregorio *decis.* 18. num. 15. coram Zarat., *decis.* 219. num. 6. coram Otthobono, & in *Papien. Prepositura decis.* 64. in principio, & sub num. 7., & 8. inter hætenus Romæ impressas coram Me.

Hodie propterea tandem per Eminentiſſimum ejusdem Almæ Urbis Vicarium in scriptis certior effectus de hac reperia idoneitate Michaelis Angeli, publicavi sensum Dominorum pro executione ejus literarum citra hæſitationem abeuntium.

26 Siquidem, cum tota amaritudo coincidens inter hosce gratificatos unice, vel apprimè versetur in anterioritate obtentæ gratificationis; neglecta idcirco etiam disputatione, quis in dubio foret præsumendus anterior in hujusmodi dispensatione, & quamvis quoque quilibet respectus, & congruentia in ancipiti militaret pro Papa, ut in proposito præventionis in similibus collationibus colligitur ex *Textu in cap. si à Sede de Præbend. in 6.*, & tradiderunt *Jason. in leg. prima num. 6. versic. ista regula, ff. solut. Matrimon.*, *Decius consil.* 169. num. 4., *Socin. Senior. consil.* 67. num. 1., & 4. *versic. si à Sede Apostolica volum. 3. Mascard. de probat. conclus.* 314. num. primo volum. primo, *Rebuff. in tract. de pacific. possess. num. 297. in fine versic. & si uterque pag. mihi 261.*, *Gonzal. ad Regul. Cancellaria §. 3. proæmial. num. 113. Lotter. de re benef. lib. 2. quest. 23. nu. 7. Ricc. in collect. decis. par. 4. collect. 144.*, aliique per *Barbos. de Offic. & potest. Episc. alleg. 57. num. 14.*

27 Adhuc apparuit etiam evidenter, quòd gratia derogatoria Summi pontificis illius manu subſignata die 16. Decembris anni præterlapsi fuerit ex se ipsa prorsus
Pars II.

anterior, & proindè debitam promeretur antelationem, ut est de regula omnis justitiæ, & æquitatis, ad mentem *Textus in cap. qui prior, de regul. iur. in 6. leg. final. ff. qui potior. in pign. habeat. Gen. de Scriptur. privat. lib. 1. quest. 16. conclus. 3. num. 108. Merlin. de Pign. lib. 4. quest. 15. num. 33., & 34. Rota decis. 135. num. 21. cum duobus sequentibus coram Merlino, & decis. 52. num. 14. inter hætenus in Urbe impressas coram Me; & in terminis simplicis antecedentis appositionis manus Sanctissimi Gloss., & Doctores in extravag. ad Romanos §. Romanis, de Præbend., & Dignitat., Abbas in cap. cum olim num. 8. de Sentent., & re judicat. Gonzal. ad dictam regul. 8. Cancellaria §. 3. proæmial. num. 113., & sequentibus, & in gloss. 52. num. 23. Pignattell. consult. Canon. tom. 5. consult. 44. sub num. 1. vers. idque duplici, Rosa de execut. liter. Apostol. par. 1. cap. 3. num. 235. cum aliis per Rotam coram Coccino *decis.* 2231. sub num. 11.*

28 In nihilo curata, sive perspecta illa prioritare temporis prima fronte inscripta per Ordinarium favore Joannis Marcelli, nimirum sub die 13. ejusdem mensis Decembris: Quia cum de facili valeant istæ subscriptiones confingi sub antidata etiam in fraudem, & supplantationem Sedis Apostolicæ, ut præcisè dignovit, atque firmavit Rota in celebri Monasterien. Decanatus 28. Junii 1709. §. *Quin attendi mereatur, & in ejus confirmatoria 3. Junii 1711. §. Frustra, coram R.P.D. meo Crispo; De hujusmodi idcirco gratificationibus, quoties agatur cum proviso Apostolico de mensibus, constare necesse est in forma publici Instrumenti, sive per literas patentes ab Ordinario subſignatas, una cum Testibus pariter inibi subſcriptis, & ulterius Episcopalis Sigilli Testimonio communitas, non autem à tergo nudi Memorialis (prout hic) absque Testibus, & sinè ulla certitudine veræ datæ, aliàs minimè attenduntur, juxta cummiuniorem sententiam, de qua Gonzal. ad regul. 8. Cancellaria §. 4. proæmial. num. 147., & sequentibus, Lotter. de re benef. lib. 2. quest. 23. num. 11. Barbos. de Offic., & Potestat. Episcop. par. 3. allegat. 57. num. 15. versic. qua de re Corrad. in Prax. benef. lib. 5. cap. 1. num. 63. vers. & quia sape, cum cæteris adductis*

in *Melphiten. Beneficii 26. Junii 1711. §. Et demum coram Eminentissimo Priolo, & in Nucerna Paganorum Beneficii*, pendente extensione hujus decisionis edita sub die 28. Novembris anni 1712. §. *Nec ad effectum, coram R.P.D. meo Crispo.*

Et ob id videmus etiam abstractivæ, & præcisivæ ab hac controversia inter Provifum Apostolicum, & gratificatum ab Ordinario, quando vis stat in tempore firmiter in jure stabilitum, quod ideo Creditor instrumentarius (qualis similitudinariè erat Michel' Angelus in his indubitabilibus literis Apostolicis) semper anteponebat cuilibet Creditori Chirographario, cum hujusmodi particularia Chirographa, & Scripturæ plurimum, nimiumque subiaceant suspitioni antidatæ, ad limites *Cæsarei* celeberrimi rescripti in *leg. Scripturas, Cod. qui potior. in pignor. hab., Cardinalis de Luca de Credit. discurs. 22. num. 9., & in meo Tractatu de Commerc., & Mercat. discurs. 82. num. 14., Rota coram Seraphino decis. 879. num. primo coram Coccino decis. 1901. num. 4., & 5. coram Pamphil. decis. 377. n. 3. & 10.*

29 Atque hæc exuberasset pro tuta Causæ resolutione; Sed ulterius perstringenter crescebat, & fermè palpabatur prædicta antidatæ suspicio, ex quo tantummodo sub die immediata antecedenti, nempe 12. Decembris legebantur præsentationes exaratæ per Patronos cum subsequuta affixione Edictorum Curia Episcopalis sub eadem die 12. in gratiam Michaelis Angeli, & sub die 13. in proposito Joannis Marcelli sub assuetâ assignatione termini novem dierum, sicuti præscribit *idem Sacrum Concilium*, & tradunt *Lambertin. de jure patron. lib. 2. par. 2. quest. princip. 6. artic. 22. num. 2. Vivian. eodem Tract. lib. 9. cap. 2. sub num. 2., Corrad. in Prax. Beneficiar. lib. 4. cap. 4. sub num. 31. §. Institutione in fine.*

30 Atque ita quomodo potuit Ordinarius in tam arcto unius diei curriculo, nullo expectato defluxu, vel labentia præfati termini præfixi, devenire ad hujusmodi prætensam gratificationem; Si enim, ut dicebat *Cornelius -- Scelera impetu, bona consilia morâ convalescunt*, utique si expectata fuisset expiratio, vel extremitas ejusdem termini, non ita tuto valuisset incallescere prædicta cæteroquin juridica præ-

sumptio supplantationis, & antidatæ, ut in proposito rectè ratiocinatur post *Fælin., & Abbat. in cap. eam te de. rescript. Lotter. de re Benefic. lib. 2. quest. 23. n. 10. & seqq., Barbos. de Offic., & Potest. Episc. alleg. 57. num. 15. par. 3. Corrad. in prax. Benefic. lib. 5. cap. 1. num. 63., & seqq. Rota in dicta Melphiten. Beneficii 26. Junii 1711. §. Sed peccat, coram Eminentissimo Priolo: Quinimo, quod etiam gratificatio per Ordinarium exarata intrâ terminum sancitum in Edicto sit nulla de per se ipso jure, citra scrupulum prosequuntur *Lambertin. de jure patronat. lib. 2. par. 2. dicta quest. 6. princip. artic. 25. num. 1. versic. unde conclude pag. 174. Vivian. eodem tractat. dicto lib. 9. cap. 1. num. 7. Lotther. de re benefic. lib. 3. quest. 17. n. 195.**

31 Cumulabatur in idem, quod cum actum gratificationis non deceat per Episcopum exerceri penitus ex abrupto, sed per antea ferie indagatis, discussisque meritis utriusque præsentati; Profectò quoties, prout in præfenti, in ipso limine primi diei præfatorum Edictorum expleta fuerat ab Ordinario in personam Joannis Marcelli gratificatio palàm erat, quod nequaquam extiterat adhibita prædicta meritorum æquilibratio, & comparatio, quemadmodum appositè præ cæteris animadversum fuit in *decis. 1148. num. 5., & 6. coram Seraphin., & in dicta Melphiten. Beneficii 26. Junii 1711. §. Finali coram Eminentissimo Priolo.*

32 Tantoque magis emicabat præceptum Episcopi Judicium in hujusmodi gratificatione explenda, quia certè ad ejus excusationem censendum erat, quod ille in hac temporis angustia non appenderit in statera præponderantes Michaelis Angeli prærogativas, alias illum pro sua religione prætulisset, ut juris est in similibus prælectionibus, præsertim ad Beneficia Parochialia teste, *Gonzal. ad regul. 8. Cancell. gloss. 4. num. 88. cum seqq. Garz. de Benefic. par. 9. cap. 2. de form. servan. in provis. Paroch. §. 2. num. 261., & per totum, Lotther. de re benefic. lib. 2. quest. 31. num. 132. cum pluribus seqq., cum aliis in Eugubina Canonatus 4. Maji 1699. §. Non enim coram R.P.D. meo Lancetta.*

33 Præeminebat namque indisputabiliter Michael Angelus in caractere Sacerdotii semper efficiente dignioritatem, & pro-

me-

merente antelationem respectiva ad simplicem Clericum, uti erat Joannes Marcellus, ut generaliter annotavere Abbas in cap. 1. num. 1., & 3. de majorit., & obed. Decius consil. 542. num. 12., & 13. Lambertin. de jurepatron. lib. 2. par. 3. quest. 5. artic. 3. per totum, & artic. 12. num. 2. Gonzal. ad regul. 8. Cancellaria gloss. 4. num. 115. Rota coram Zarati. decis. 18. num. 4., & in meis Addit. ad decis. 85. n. 24. inter noviss. impress. coram Me, & in specie Beneficii Parochialis Lotter. de re benef. lib. 2. quest. 31. num. 138., & sequentibus, Adden. ad Pamphil. decis. 115. num. 7. Rota coram Otthobon. decis. 86. n. 3. & 12., & decis. 61. num. primo par. 3. rec., & decis. 115. num. 4. par. 19. tom. primo, & in Calaguritana dimidii Beneficii de Oronda 15. Maji 1705. §. Præsentim, coram clar. mem. Cardinali Caprara, confirmata pendente hujus decisionis extensione sub die, nempe 27. Junii labentis anni 1712. §. Secundo pariter coram Me.

34. Quid plus? dum ultra prædictam qualitatem Sacerdotalem Michael Angelus effulgebat insignitus facultate audiendi Confessiones, usque ab anno 1697. quapropter etiam successivè sæpius exercuerat Curam Animarum in administratione consimilium Parochialium, & de facto illam actu regebat in Parochiali Ecclesia de Noto: Unde quis dixerit, præscindendo à prædicta præcipitancia, quòd potuerit umquam condignè Michael Angelus in præfata gratificatione proponi, contra ea, quæ conclamarunt Gonzal. ad dictam regul. 8. gloss. 4. num. 143. cum pluribus seqq., Rota coram Pamphil. dicta decis. 115. num. 2., & coram Otthobon. dicta decis. 86. num. 12. coram Royas decis. 485. num. 2., & 486. num. primo, & in dicta decis. 85. num. 4. inter novissimè impressas coram Me, & latius in ejus Addition. n. 34. cum pluribus ibi relatis.

Hæcque omnia visa sunt Dominis adeò dilucida, ut supervacaneum fuerint rati perpendere, an etiam subsisteret supposita medietas vocum patronalium in Ferrerio præsentante Joannem Marcellum, itaut illius respectu locum sibi usurpare posset ad ejus commodum titulus gratificationis ab Ordinario ejus favore consumptus stante positiva Sententia prolata per Ordinarium de anno 1658. pro Ca-

Pars II.

tancò, qui Michaellem Angelum præsentaverat, & in qua jam apparebat definitum, hujusmodi Juspatronatus privativè, & in totum spectare ad Auctores ejusdem Catanei, cum ad effectum, de quo hætenus agebatur, superabundaret ex præmissis, quòd citra veri præjudicium medietas saltèm earundem vocum patronalium attineret ad Cataneum, sicuti factus fuerat idem Joannes Marcellus in sua hodierna judiciali colluctatione, in qua se præsentatum profitebatur à sola medietate, quod proindè amplius controvertere non valebat, ex congestis per Rot. in Asculana jurispatronatus 26. Januarii 1703. §. Accedunt coram R. P. D. meo Scotto Alma Urbis Governatore, in Cremonen. Beneficii 3. Decembris 1705. §. Tandem cor. R. P. D. meo Lancetta, in Pennen. Beneficii super pertinentia 17. Martii 1710. §. Sed hic non finit, & §. Ultra quod coram R. P. D. meo Aldrovando, & in Casertana Beneficii 13. Decembris 1709. §. Neque negotium coram Reverendissimo D. Kaunitz Episcopo Labacen.

Et ita utraque &c.

R. P. D. C R I S P O

Lauretana Jurispatronatus.

Ven. 11. Decembris 1716.

VAcante sub anno 1709. altera ex Capellaniis erectis in Ecclesia Parochiali S. Stephani Castri Fidardi, spectante ad nominationem plurium Patronorum, ad eam præsentari obtinuit Donatus Jacuffus, simulque Augustinus Bologna. Jacuffus verò fretus præsidio medietatis vocum Patronalium expediri curavit solitas literas Apostolicas derogatorias alterius medietatis vocum, quæ subinde executioni demandatæ fuerunt per sententiam ab Ordinario latam; A qua cum Bologna appellationem interposuerit, & Causæ commissionem à Signatura Justitiæ impetraverit directam Tribunali nostro cum clausula-- parito literis arbitrio Rota-- ideo in hodierna audientia resolvendum Dominis meis proposui dubium An intret arbitrium, & negativum accepi responsum.

35. Cum enim literæ Apostolicæ, de quibus agitur, omni ex parte justificatæ noscantur, hinc procul dubio illarum executionio

C c 2

cutio

cutio non est retardanda, ut per *Text. in cap. si quando*, & *cap. super literis de re script.* firmavit *Rot. decis. 552. num. 1.* & *seq. par. 19. rec.* cum aliis in *Vicen. Parochialis 12. Junii 1711. §. Cum enim coram Reverendiss. D. meo Molines, & in Mathe- ranen. Parochialis 11. Januarii 1712. §. Quoniam coram R.P.D. meo Falconerio.*

Verificatio autem expositorum in dictis literis pro eo, quod attinet ad justificandam præsentationem factam à medietate Patronorum manifestè constare visa est, referendo factum sub anno 1639. initum ab Episcopo Panico, qui tres Parochias Patronales suppressit, easque in unam redegit cum onere retinendi quinque Coadjutores Cappellanos, canonizata per sententiam pertinentia Jurispatronatus favore veterum Patronorum, addita simul divisione Juris præsentandi in quatuor voces, quarum una adjudicata fuit Lidia Jacobi, altera Blasio de Leverottis, altera Petro Ciattonio, & po-
 36 strema Baptistæ Jacobi, eorumque hæredibus, & successoribus. Cumque in dubium non revocetur hæreditaria ejusdem Jurispatronatus qualitas, procedendum proinde est cum supposito, quod præsentationes fieri debeant in stirpes, & non in capita, ideoque in quolibet stipite unica consideranda sit vox, bene tamen dividua in plures portiones correspondivè ad quotas hæreditarias, ex latè deductis per *Angel. pass tractat. de Impens. in Opuscul. 3. de Patron. suffrag. & grat. Apostol. num. 15. & seq. juncto num. 33. & seqq. Calderon. resol. 92. num. 20. Rot. decis. 17. num. 4. coram Pamphil. decis. 17. num. 2. coram sa. me. Alex. VIII. decis. 10. ferè per tot. inter collectas in Mantifs. ad Card. de Luc. lib. 12. de jurepatronat. in Firmana Beneficiorum 6. Junii 1710. §. Neque Domini coram R.P.D. meo Lancetta, & in Alexanen. Beneficii 11. Decembris 1711. §. Quocirca cum seqq. coram Reverendiss. D. meo Aldrovando.*

His itaque præmissis, & singillatim nunc expendendo omnes prædictas quatuor voces certò constat Jacuffum fuisse præsentatum à medietate Patronorum; nam conveniebant Partes in eo, quod vox promanans à Lidia æquè sit pro medietate utrique favorabilis, itidemque quòd vox descendens à Petro Ciattonio

integraliter assistat Bolognæ: tertiam verò vocem Baptistæ consistit ex arbore justificata, & inter Partes non controversa, distributam fuisse in tres portiones, sive uncias, quot fuerunt columnelli, in quos subdivisa fuit linea dictæ Baptistæ, utpote quæ tres habuit filias, Vincentiam, nempe Lauram, & Joannam. Licèt ergo portio vocis, quæ obrigit descendenti- bus à Vincentia, suffragetur Bolognæ, attamen aliæ duæ portiones computandæ omnino sunt ad favorem Jacuffi; Ex linea enim Joannæ descendebant Carolus Ubertonus, & Catharina soror, quæ præsentavit Jacuffum; Carolus autem titulo donationis hoc jus præsentandi transtulit in Nicolaum Piersantem, cujus pariter hæredes nominarunt eundem

37 Jacuffum; Proindeque in comperto remanet hanc portionem militare pro Jacuffo, sive attendatur donatio facta à Carolo, sive independenter ab ipsa hæc vocis portio consideretur constabillita penès Catharinam sororem hæredem dicti Caroli ex testamento, sub qua institutione universali comprehendi potuisset etiam jus præsentandi, de quo agitur, ubi per hypothesim corruiere contingeret titulum donationis in Piersantem collatae *Vivian. de jurepatronat. lib. 4. par. 1. cap. 1. num. 12. Lotter. de re Benefic. lib. 2. qu. 11. num. 28. & seqq. Rot. dec. 113. num. 6. coram Priol. dec. 11. nu. 17. & dec. 36. nu. 2. & seqq. coram Benincas. dec. 11. num. 6. & decis. 12. nu. 10. inter collectas in Mantifs. ad Card. de Luc. de jurepatronat. in Mediolanen. Archiepiscopatus 27. Januarii 1710. §. Quamvis cum seqq. coram R.P.D. Falconerio, & in Pennen. Beneficii super pertinentia 17. Martii ejusdem anni §. final. coram Reverendissimo Domino meo Aldrovando.*

38 Absque eo quod revocari in controversiam possit descendentiæ Caroli Ubertoni à dicta Joanna, à qua originem deducit dicta vocis portio; Ea quippe uberimè justificatur ex ipsamet sententia Episcopi Panici edita jam indè ab anno 1639. quæ cum fuerit unanimi consensu à Partibus acceptata, & habeat pro se omnem præsumptionem veritatis in ordine ad pertinentiam vocum Patronalium ibidem expressam, firmat hodie legitimum statum quoad omnes, ad tradita in proposito

sito per *Modern. Roman. discept. Eccles. 7. num. 30. & seqq. Rot. in Salamantina juris conferendi 27. Junij 1707. S. Quodque magis, & 5. Martii 1708. S. Non obstante coram Eminentiss. Scotto.*

39 Alteram verò portionem vocis à præmemorato Baptista promanantis, quæ obvenerat in descendentes Lauræ, pro se pariter justè numerabat Jacuffus, qui nominationem obtinuit ab Horatio de Simonuccis descendente ex eadem Laura. Et quamvis idem Horatius successivè præsentaverit etiam Bolognam, hæc tamen posterior præsentatio nullum irrogare potuit præjudicium juri præcedenter quæsito ad commodum Jacuffi, qui impetraverat etiam derogatoriam medietatis vocum, per quam aded obfirmata censetur præcedens nominatio, ut ab ea subinde resiliere Patrono amplius non liceat, ut in puncto firmavit *Rot. dec. 323. num. 14. par. 16. rec., & in Lunen. Sarzanen. Cappellania 25. Junii 1685. S. Item coram bo. me. Paulutio, & 11. Martii 1686. S. Etenim coram Ursino, & 18. Aprilis 1687. S. Quo verò coram Hervault, & 14. Martii 1689. S. Absque coram Reverendiss. D. meo Molines.*

Sed ea occurrere videbatur difficultas, quòd Jacuffus non exhibuerat præsentationes ad sui favorem factas, nisi post expeditionem literarum Apostolicarum, & sic tempore non habili, cum etiam Papa concedens gratiam cum clausula --*accedente Patronorum consensu*-- supponere videatur præcessisse jam effectivam Patronorum præsentationem, ejusque actuali exhibitionem, valida urgente ratione, quod perfecta dici non possit præsentatio, donec nominatio exhibita fuerit coram Ordinario, vel alio legitimo Superiore habente facultatem instituendi, sed actus consistere videatur in simplici statu destinationis personæ nominandæ absque ulla acquisitione juris certi, & invariabilis, prout resolutum fuit in *decis. 3. de jurepatronat. in nov. & decis. 37. num. 13. & seqq. coram Ubag., & in Romana Cappellania 25. Novemb. 1707. & 3. Februarii 1708. coram Eminentissimo Scotto, & in alia diei 14. Maji 1714. coram R. P. D. meo Lancetta, in Comen. Archipresbyteratus 17. Junii 1715. S. Secundo itidem coram R. P. D. meo Falconerio, &*

in Mediolanen. Beneficii 7. Junii 1715. S. Parum quoque, & in Augustana Canoniciatus 20. Martii labentis anni S. Procedendum, coram Me.

41 Verumtamen Domini aliter crediderunt distinguendo casum, quo præsentatus coram Ordinario institutionem exposculet ab alio, quo ipse impetret gratiam derogatoriam medietatis vocum; In prima sanè hypothesi verum est præcedere debere formalem præsentationem, ejusque exhibitionem coram Ordinario, utpote, qui cum debeat prævio examine recognoscere idoneitatem præsentati, antequam illum canonicè instituat, iuxta claram sanctionem Sac. Concilii Tridentini in *sess. 7. cap. 13. de reformat. relat. per Rot. in Frisingen. Decanatus 27. Junii 1708. S. Clara quippe, & 12. Junii 1711. S. primo, & seq. coram Reverendiss. D. meo Molines, confirmata sub die 29. Februarii 1712. coram Me; Ideo debet etiam certior effici de ejus nominatione à Patronis expleta.*

42 At secus est quando agitur de simplici justificatione gratiæ Apostolicæ, cum ad hunc effectum exuberet solus consensus à Patronis præstitus favore certæ personæ, sive ille desumatur à mandato procuræ, sive aliter quomodocumque comprobetur, ut in puncto tradunt *Corrad. in prax. Benefic. lib. 4. cap. 2. num. 7. Rosa de Executor. liter. Apostol. par. 1. cap. 5. n. 133. circa fin. & ibidem in Addit. num. 51. Angel. in dicto Opusc. 3. de patron. suffrag. n. 46. & seqq. Rot. decis. 481. num. 6. coram Burratt. decis. 396. num. 15. & decis. 419. nu. 4. & decis. 420. num. 12. coram Bieh. dec. 276. num. 5. & decis. 344. num. 20. coram Duno. jun. decis. 265. num. 19. coram Duran. & in d. Lunen. Sarzanen. Cappellania 25. Junii 1685. S. Item coram Paulutio.*

Prout etiam non officit, quòd consensus Patronorum, qui Jacuffum nominarunt, non præcesserit datam Gratiam. Etenim ad ejus validitatem consensus Patronorum non debet perneccesse præcedere illius expeditionem, sed bene potest etiam illam subsequi, dummodo id contingat intrà legitimum tempus datum Patronis ad præsentandum, prout servatum fuit; Ex ea nimirum ratione, quia subsequens consensus à Patronis expositus retrotrahitur ad diem, sub qua expedita fuit Gratia, & perinde habetur, ac si illius datam præ-

præcessisset, quòd utique satis est pro verificanda præsentatione facta à medietate Patronorum, ut luculenter explicat *Card. de Luc. de jure patronat. disc. 42. ferè per tot. & disc. 71. n. 17. & seq. Rosa de Executor. Liber. Apostol. par. 1. cap. 5. sub nu. 133. & ibidem in Addit. n. 51. Modern. Roman. discept. Eccles. 22. num. 45. Angel. in d. Opusc. 3. num. 48. & seqq. Rot. dec. 1165. num. 11. coram Seraphin. decis. 2318. nu. 8. coram Coccin. decis. 276. num. 5. coram Duno. jun. decis. 265. num. 19. coram Duran. decis. 396. num. 14. & seq. & dec. 419. n. 1. & 3. coram Bich. decis. 404. num. 5. & seq. coram Emer. jun. & decis. 239. num. 16. & seqq. par. 16. rec.*

Quæ sanè intelligentia elidi non posse visa fuit ex eo, quòd hujusmodi retrotractio fieri non potuerit in præjudicium juris medio tempore quæsitum à Bologna ex vi præsentationum ab eo reportatarum. Cùm enim dictus Bologna præsentatus fuerit à minori dumtaxat Patronorum parte, dici nequit quæsitum illi fuisse jus considerabile ad impediendum effectum dictæ retrotractionis favore Jacuffi habentis nedum Gratiam Apostolicam, sed ulterius etiam præsentationem à majori Patronorum numero, ut in levioribus etiam terminis expendit *Angel. in dicto Opuscul. 3. sub num. 52. §. Nam explorati, Piton. discept. Eccles. 4. ex num. 117. Rot. decis. 517. num. 7. & decis. 519. num. 4. coram Cavaler. decis. 396. num. 36. & seq. & decis. 419. num. 7. coram Bich. & decis. 667. n. 19. par. 18. rec.*

Comperito igitur, quòd vox profuens à Lidia pro medietate sit æquè favorabilis Jacuffo, ac Bolognæ, quòdque altera proveniens à Baptista quondam Jacobi tota suffragetur Jacuffo, qui cum majorem illius partem habeat totam habere censetur, ex regula, quòd major vocum pars absorbet minorem. *Vivian. de jure patronat. par. 2. lib. 12. cap. 8. num. 4. Card. de Luc. eod. tractat. disc. 32. num. 6. & seq. Saminat. controuv. 39. num. 3. Antonell. de regim. Eccles. tit. de Benefic. cap. 6. §. 2. n. 11. Calderon. resol. 92. num. 23. Angel. d. Opuscul. 3. num. 5. & 11. Rot. in Firmana Beneficiorum 6. Junii 1710. §. Et hæc, & 19. Januarii 1711. §. Quod rettè, & 23. Martii labentis anni §. Et sane coram R. P. D. meo Lancetta: Expendenda modò superest al-*

tera vox procedens à Blasio de Leverotis. Porro ex hac linea nulla circumferatur præsentatio, quàm quæ prodiit à Camilla, quæque pariformiter suffragatur Jacuffo, qui proinde ad sui favorem numerat duas integras voces, ac medietatem alterius, & sic non solum medietatem, sed etiam majorem partem vocum Patronalium.

Neque verò hæc præsentatio Camillæ labefactari potuit sub obtentu, quòd ipsa dum prius nominavit Jacuffum, mentis infirmitate laboraret, quòdque successivè præsentaverit Bolognam per id temporis quo ab hujusmodi infirmitate convaluerat. Si enim attendatur series temporum, utique præsentatio tendens in favorem Jacuffi utpote anterior prævalere debet alteri posteriori factæ favore Bolognæ; ideoque recurrit omnia ea juris fundamenta, quæ superioribus locis animadversa fuerunt: si verò inspiciatur supposita Camillæ incapacitas, quo minùs credibilis visa fuit hujusmodi repentina, ac penè commentitia fatuitas, eo, immo, & longè magis inverisimilis visa est tam prompta, ac facilis resipiscencia, & penè ad ipsius Camillæ libitum revocata, ac quodammodo ad nutum redire jussa mentis, & judicii sanitas, ut proinde eadem Camilla vel nunquam præsumenda sit passa hujusmodi mentis alienationem, vel hæc existimanda fuisse videatur adedò levis, ut inhabilem minimè reddiderit Camillam ad actum præsentationis, quam primo loco exposuit favore Jacuffi, ut observat *Rot. in Auximana Censuum 17. Junii 1709. §. Ejusdem coram Me, & in Albanen. donationis 9. Martii 1711. §. At non solum coram Reverendis. D. meo Aldrovando, & in alia diei 11. Januarii 1712. §. Siquidem coram Eminentiss. Priolo.*

45 Hinc Domini pro nihilo habuerunt Testes pro parte Bolognæ inductos ad probandam dictæ Camillæ dementia. Siquidem præterquamquod agitur de fidebus expiscatis pendente lite, quæ nullum, vel levem probationis gradum constituant, ut dixit *Rot. in Auximana Censuum 17. Junii 1709. §. Ejusdem, & in Frisingen. Decanatus 29. Februarii 1712. §. Nullatenus coram Me.* Illa præterea magis præcisè urgere visa fuit responsio, quòd prædicti Testes deberent probare talem futuri-

tuitatis speciem, quæ omnem rationis usum Camillæ ademerit, eamque contrahendi, ac disponendi incapacem reddiderit, itidemque deberent hujusmodi faituitatis probationes coarctare ad præcisum momentum temporis quo expleta fuit præsentatio Jacuffi, ex deductis per *Andreol. controu. 223. num. 1. Rot. decis. 34. num. 4. & 11. & decis. 57. num. 15. post Zacch. quest. Medicolegal. decis. 225. n. 10. post Torr. de pact. futur. success. decis. 44. num. 20. coram R.P.D. meo Ansaldo, & in Colonien. Canonicatus, & Ferculi 20. Aprilis 1710. §. Descendit coram R. P. D. meo Falconerio*. Nam alioquin præponderare omnino videtur juris præsumptio, juxtaquam unusquisque reputatur mente sanus, & capax ad gerenda sua negocia, nisi oppositum concludenter, ac per probationes nullum hæsitanti locum relinquentes demonstratur, ut latè firmavit *Rot. in dicta Albanen. Donationis 9. Martii 1711. §. Hæc autem coram Reverendiss. D. meo Aldrovando, & in dicta Colonien. Canonicatus, & Ferculi 20. Aprilis ejusdem anni §. Et quamvis circa fin. coram R.P.D. meo Falconerio*.

46 Cæterum ex abundantia animæ diversum quoque fuit suppositam hujusmodi mentis alienationem prorsus exclusam remanere tum ab ipsamet qualitate actus rite, ac prudenter gesti; ad notata per *Cyriac. contr. 407. n. 7. Palma nep. alleg. 68. n. 18. & seq. Rot. dec. 39. n. 10. & dec. 57. n. 20. post. Zacch. quest. Medicoleg. dec. 52. nu. 23. post. Albit. de inconstan. in judic. decis. 44. n. 22. coram R.P.D. meo Ansaldo, & in dicta Albanen. Donationis 9. Martii 1711. §. præcipuè coram Rmo D. meo Aldrovando*. Tum etiam à primordiali destinatione, ac proposito Jacuffum præsentandi, in quo ostenditur Camillam stetitisse; illudque etiam præventivè patefecisse, ut notat *Corn. conf. 232. n. 4. & conf. 319. nu. 2. lib. 1. Soccin. jun. conf. 183. nu. 31. & seq. lib. 2. Venturin. conf. 46. à num. 54. & seq. lib. 1. Fachin. controu. jur. lib. 10. cap. 17. §. Sed contrariam*. Tum demum ab aliis Testibus deponentibus Camillam tempore expletæ præsentationis fuisse mente sanam, liberam, & expeditam; quibus sanè Testibus consentaneè ad juris præsumptionem deponentibus, etsi numero paucioribus, longè major ha-

benda est fides, quàm aliis numero pluribus contrarium testantibus, ad tradita per *Mantic. de conject. ultim. volunt. lib. 2. tit. 5. num. 6. Gratian. discept. 843. nu. 12. Rot. decis. 348. nu. 10. par. 16. rec. dec. 44. num. 42. coram R.P.D. meo Ansaldo, & in dicta Albanen. donationis 9. Martii 1711. §. Absque eo quod coram Rmo D. meo Aldrovando*.

Ex his autem submotum remanet objectum alterum, nempe, quod literæ Apostolicæ Jacuffi subreptionis vitio laborarent, vel quia satis verificata non fuerit præsentatio reportata à medietate vocum, quæ fuit Pontifici expressa, vel quia reticatum fuerit, Bolognam compresentatum esse attinentem alterius ex Compatronis, quæ qualitas minùs primum reddidisset Papam ad elargiendam Jacuffo gratiam. Quod enim attinet ad primam partem satis, superque recognitum jam fuit Jacuffo suffragari non modò medietatem, sed & majorem partem vocum Patronalium, & sic exuberanter verificatam remanere expressionem Pontifici factam. Quod verò respicit secundam partem, quidquid sit, an Bolognæ ullum sibi potioritatis jus polliceri potuisset ex mero vinculo affinitatis unius ex Compatronis, cum de cætero suffragium prælationis, quod in hoc proposito Doctores, ac nostrum Tribunal indulgere solent, videntur solum introductum favore eorum, qui verè sint de sanguine Fundatoris Beneficii, vel Patronorum, quales non sunt ii, qui junguntur vinculo affinitatis; nihilominus uberrimè satisfecit animadversio, quod tametsi dicta qualitas Bolognæ opitulari potuisset, id tamen procederet concurrentibus extremis habilibus, idest data paritate vocum, secus autem ubi major vocum pars militet pro altero, cum in his terminis inefficax reddatur etiam jus potioritatis, quod profluit à vera conjunctione sanguinis cum Fundatore Beneficii, vel cum Patronis, ad tradita per *Angel. in d. Opuscul. 3. de Patron. suffrag. num. 58. Adde. ad Pamphil. decis. 17. num. 8. Rot. dec. 154. num. 8. & decis. 442. num. 14. & seqq. coram Bichio, & decis. 300. num. 7. coram Celso*.

Et ita utraque &c.

AR-

ARGUMENTUM.

Ex duobus inhabilibus ad obtinendam Cappellaniam Sacerdotalem ex defectu ætatis, & æquè supplicanti- bus in Dataria pro dispensatione, quorum unus sit remotior, & alius propinquior ætati requisitæ, Papa quem gratificare debeat, seu cui concedere debeat dispensationem?

SUMMARIUM.

- 1 *Consanguineus solet dispensari super defectu ætatis ad Beneficia.*
- 2 *Proximior non est dispensandus in præjudicium remotioris jam præsentati, & habentis requisita.*
- 3 *Proximior ætati requisita ad Sacerdotium, licet remotior Fundatori, est gratificandus, & præferendus à Papa in consecutione dispensationis ætatis ad effectum obtinendi Cappellaniam Sacerdotalem remotiori eidem ætati, licet proximiori Fundatori. Et quare? Vide ibi.*
- 4 *Dispensatione non indigens præfertur indigenti.*
- 5 *Refertur resolutio Sacrae Congregationis Concilii in Collen. Cappellaniæ 12. Decembris 1716.*

CASUS XII.

Duo concurrunt æqualiter præsentati ad vacantem Cappellaniam Sacerdotalem de Jurepatronatus erectam à Fundatore favore ejus propinquiorum, unus remotior ætati requisitæ ad Sacerdotium, sed propinquior Fundatori, alius propinquior ætati, sed remotior Fundatori, & uterque supplicaverunt Summo Pontifici pro dispensatione ætatis ad effectum assequendi præfatam Cappellaniam Sacerdotalem. Quaritur quis eorum sit gratificandus à Papa, & præferendus in consecutione hujusmodi dispensationis?

- 1 Videtur, quod sit gratificandus, & præferendus, eique à Papa concedenda dispensatio, qui est propinquior Fundatori, licet remotior ætati requisitæ ad Sacerdotium; ipse enim videtur magis prædilectus à Fundatore, adeoque ei potius, quàm remotiori concedenda venit dispensatio. *Corrad. in prax. benefic. lib. 4.*

cap. 6. num. 10. Vivian. de jurepatr. lib. 6. cap. 6. num. 9.

- 2 Non obstat, quod Proximior non sit dispensandus in præjudicium Remotioris jam præsentati; Quoniam hoc procedit, quando Remotior haberet requisita, secus, quando etiam ipse est incapax propter eundem defectum ætatis consequendi dictam Cappellaniam, juxta *Monacell. formul. for. Eccles. VII. tit. 2. n. 11. par. 3.*

- 3 Contrarium tamen est veritas; Agitur enim de Cappellania juxta dispositionem Fundatoris Sacerdotali actu. Cum igitur remotior Fundatori sit magis propinquus, & proximus ætati, qua promoveri possit ad Sacerdotium requisitum pro consecutione Cappellaniæ; quàm sit Proximior eidem Fundatori, facilius est cum illo, quam cum isto dispensandum; Sicuti namque dispensatione non indigens præfertur indigenti *Barbos. ad concil. sess. 24. de reform. cap. 18. num. 133. Ventrigli. in prax. par. 2. annot. 1. §. 3. num. 62. Rota decis. 767. num. 2. par. 1. coram Seraphin.*, ita dispensatione super majori defectu ætatis non indigens præferendus est indigenti. Ratio est, quia sic citius adimpleretur voluntas Fundatoris, quam si dispensatio concederetur Remotiori ætati requisitæ ad diem Sacerdotium *Corrad. in prax. dispensat. lib. 4. cap. 1. n. 22.*

- 5 Et ita resolutum fuit à Sacra Congregatione Concilii, me Studente apud R. P. D. Ansideum in una *Collen. Cappellaniæ 12. Decembris 1716.*, ubi expositum fuit, quod fundata à quodam Raphaelo Renerio Cappellania Sacerdotali sub titulo Nativitatis Beatæ Virginis Mariæ in Cathedrali Ecclesia cum jurepatronatus, tam activo, quàm passivo favore suæ agnationis, ita tamen, ut vocati ad Juspatronatus activum, & qui ipsis propinquo- res essent, semper etiam in præsentationibus essent præferendi, hujusmodi Cappellania de anno 1715. per Resignationem ultimi Possessoris cum vacasset, ad eam omnes Patroni unanimiter Joannem Renerium præsentarunt, & major eorundem Patronorum Pars secundo loco etiam præsentavit Jacobum Renerium remotiorem dicto Joanne, qui est de linea, ad quam Juspatronatus activum est delatum; Cum Joannes de tempore præsentationis esset annorum quindecim, Jacobus verò

vix